

NTLs lønnspolitiske uttalelse 2015

Lønnsoppgjøret 2015 foregår i en usikker økonomisk situasjon. Vi er likevel bedre rustet enn mange andre land, fordi vi over tid har hatt høy sysselsetting, lav arbeidsløshet og bedre fordeling i samfunnet. I forkant av lønnsoppgjøret i 2015 ser vi at svak kronekurs fører til økt prisvekst. Rammene for lønnsoppgjøret må gi rom for reallønnsvekst og sikre at lønn og annen inntekt fordeles rettferdig.

Regjeringen er i ferd med å gjennomføre store endringer i bl.a. arbeidsmiljøloven. Dersom disse endringene vedtas vil det ha store konsekvenser for de ansattes hverdag. Samtidig ser vi svekkelse av statsansattes lønns- og arbeidsvilkår blant annet gjennom angrep på ventelønnsordningen og heving av rentene i Statens pensjonskasse.

En koordinert lønnsdannelse og et godt inntektspolitisk samarbeid har vært viktige faktorer for norsk utvikling, som blant annet har ført til at vi har verdens høyeste produktivitet. Kollektive landsomfattende tariffavtaler er samtidig en viktig forutsetning for å sikre alle medlemmer en rettferdig og god lønnsutvikling. For å unngå et samfunn med store forskjeller er det viktig at mest mulig av lønnstilleggene gis som generelle kronetillegg. Det bidrar til å minske forskjellen mellom de høyest og lavest lønte, og lønnsforskjellene mellom kvinner og menn.

De sentrale tilleggene må utformes slik at de store lønnstakergruppene sikres reallønnsøkning. NTL vil fjerne lønnsforskjeller som skyldes kjønn, etnisk bakgrunn eller tradisjoner. Generelle tillegg og arbeidet for likelønn skal prioriteres i lønnsoppgjøret. NTL krever åpenhet om lønn og lønnsvilkår for alle ansatte. Skal vi nå målet om mindre forskjeller må også de lavest lønte løftes. NTL vil i mellomoppgjøret følge opp krav som ble fremmet ved tariffrevisjonen i 2014.

Særskilt om oppgjøret i Staten

De generelle tilleggene må gis slik at de ikke fører til større lønnsforskjeller. Likelønn skal prioriteres. NTL krever at det ikke blir avsatt midler til lokale forhandlinger i 2015.

Den store avstanden mellom lønnstrinnene i hovedtariffavtalen i staten er et problem det er behov for å se på.

I arbeidet for likelønn, uttelling for utdanning og realkompetanse og for å unngå at enkeltgrupper får en for lav lønnsutvikling over tid er justeringsforhandlingene svært viktige.

Særskilt om oppgjøret overenskomstsektoren

NTL krever at tillitsvalgte får innsynsrett i alle ansattes arbeidsforhold, lønnsforhold og arbeidsavtaler. NTL krever at det forhandles på bakgrunn av virksomhetens samlede lønnsmasse. Den lokale lønnsdannelse må skje i forhandlinger mellom partene med reelle tvistemuligheter, og forhandlingene skal skje mellom likeverdige parter.

Pensjon

NTL vil aktivt motarbeide ytterligere svekkelse av offentlige tjenstepensjon, herunder AFP. Vi vil arbeide for å beholde de rettighetene ansatte har i Statens pensjonskasse. NTL vil også sikre pensjonsrettighetene i tariffområdene utenfor staten. Endringer i eksisterende ordninger skal bare gjøres etter avtale. Ytelsesordningene i privat sektor er under strekt press. En avtale om etablering av brede tariffestede pensjonsordninger i privat sektor vil være viktig for å få til gode og samlende løsninger, med kjønnsnøytrale premier, livslang utbetaling og overføring av pensjonsrettigheter på tvers av virksomhetene.